

নেফ্ৰ'টিক চিনড্ৰম কি:-

নেফ্ৰ'টিক চিনড্ৰম হৈছে এবিধ কিডনী ৰোগ। কিডনীয়ে আমাৰ তেজ শোধন কৰি বেয়া পদাৰ্থসমূহ প্ৰস্ৰাৱ আকাৰে শৰীৰৰ পৰা ওলাই পঠায়। সাধাৰণতে প্ৰস্ৰাৱেদি আতি কম পৰিমাণৰ প্ৰ'টিন আৰু তেজৰ বক্ত কনিকা ওলাই যায়। কিন্তু নেফ্ৰটিক চিনড্ৰমত আক্ৰান্ত এটি শিশুৰ প্ৰস্ৰাৱেৰে অস্বাভাৱিক ভাবে বেছিকৈ প্ৰ'টিন নিৰ্গত হয় আৰু প্ৰস্ৰাৱ পৰীক্ষা কৰিলে “প্ৰ'টিন পজিটিভ” দেখা যায়। প্ৰ'টিনে তেজক জুলীয়া অৱস্থাত ইয়াৰ প্ৰবাহত সহায় কৰে। সেইবাবে প্ৰস্ৰাৱেৰে প্ৰটিন ওলাই গ'লে তেজত প্ৰ'টিনৰ পৰিমাণ কমি যায় আৰু তেতিয়া তেজত থকা পানী বক্তবাহিকা নলীয়েদি গৈ মাংসপেশীক কোমল কৰি তোলে। ইয়াৰ ফলত **Edema** অৰ্থাৎ চকুৰ চাৰিওফালে, মুখ, হাত, ভৰি, যৌনাঙ্গ আৰু তলপেট ফুলি উঠে।

কাৰক বোৰ কি?

শিশুৰ ক্ষেত্ৰত শৰীৰেদি প্ৰ'টিন কিয় ওলাই যায় সঠিককৈ ক'ব পৰা নাযায়। বেছি ভাগ শিশুৰ (৯৫%) ইয়াৰ প্ৰকৃত কাৰণ বিচাৰি পোৱা নাযায় আৰু এই কোনো **infection** বা খাদ্যভাসৰ ফলতো নহয়। ই সংক্ৰামক ৰোগ নহয় আৰু পৰিয়ালৰ আন মানুহলৈ ই নিবিয়পে।

ৰোগৰ চিকিৎসা:-

বেছিভাগ শিশুৰে **steroid** ৰ দ্বাৰা চিকিৎসা কৰা হয় যিটো প্ৰাপ্তবয়স্ক লোকৰ ক্ষেত্ৰত নহয়। শিশুৰ ক্ষেত্ৰত এই ৰোগৰ প্ৰথম চিকিৎসাই হৈছে **steroid**। কিন্তু এমাহ মানহৈ **steroid** দিয়াৰ পিছতো যদি কোনো সুফল পোৱা নাযায়; তেতিয়া আন ঔষধ দিয়া হয়। কোনো কোনো শিশুৰ ক্ষেত্ৰত কিডনীৰ **biopsy** কৰিব লগাও হয়। তিনিৰ পৰা ছয়মাহলৈ চিকিৎসা কৰা হয় আৰু তাৰ পাছত চিকিৎসকৰ পৰামৰ্শ অনুসৰে ঔষধৰ পৰিমাণ কম-বেছি কৰিব লগা হয়। চিকিৎসকৰ পৰামৰ্শ অবিহনে ঔষধৰ প্ৰয়োগ বন্ধ কৰিব নালাগে। চিকিৎসাৰ সময়ত শিশুটিক অন্য কিছুমান ঔষধ যেনে - **diuretic** যিয়ে প্ৰস্ৰাৱৰ পৰিমাণ বৃদ্ধি কৰে আৰু কেলছিয়াম সমৃদ্ধ অন্য ঔষধো দিব লগা হ'ব পাৰে।

ৰোগৰ পুনৰাবৃত্তি সম্ভৱ নে:-

৮০% শিশুৰ ক্ষেত্ৰতে এই ৰোগৰ পুনৰাবৃত্তি সম্ভৱ। স্বাভাৱিক ভাবেই বা কিছু ক্ষেত্ৰত **infection** ৰ দ্বাৰা এই ৰোগ পুনৰ হ'ব পাৰে। ১০ ৰ পৰা ১২ বছৰ বয়সৰ শিশুৰ ক্ষেত্ৰত নিয়মিত ভাৱে হাত ধোৱা, **chicken pox** বা শ্বাস প্ৰশ্বাস জনিত শিশু বা প্ৰাপ্তবয়স্ক সকলো ৰোগীৰ পৰা আতৰত থাকিব লাগে আৰু অকস্মাতে **steroid** ৰ ব্যৱহাৰ বন্ধ কৰিব নালাগে।

নেফ্ৰ'টিক চিনড্ৰমৰ পৰা কিডনী বিকল হ'ব পাৰে নে:-

এই ৰোগৰ ফলত কিডনী বিকল নহয়; কিন্তু ই বহুতো অন্য জটিল ৰোগৰ কাৰণ হ'ব পাৰে। চিকিৎসকে কেতবোৰ লক্ষন যেনে - উচ্চ ৰক্তচাপ, **hematuria**, **steroid therapy** ৰ প্ৰতি ৰোগীৰ বিৰূপ প্ৰতিক্ৰিয়া আদি চিনাক্ত কৰি অন্য ৰোগসমূহৰ চিনাক্ত কৰিব পাৰে।

চিকিৎসা কালীন সাৱধানতা:-

যদি শিশুৰ শৰীৰ ফুলি উঠে আৰু প্ৰস্ৰাৱেদি প্ৰ'টিন নিগত হৈয়ে থাকে (**relapse**) তেনে ৰোগীক খাবলৈ দিয়া পানীৰ পৰিমাণ কমাই দিব লগা হয় আৰু লগতে কম নিমখযুক্ত খাদ্য দিয়া হয়। অতিমাত্ৰা নিমখীয়া আহাৰ যেনে - পাপৰ, আচাৰ, নুডলচ্, মেগী আদি সম্পূৰ্ণ বাদ দিব লাগে। ৰোগীৰ পৰিয়ালে কম নিমখযুক্ত আহাৰ তথা বুটী, ভাত, চালাড্, দৈ আদি খাদ্যভাস গঢ়ি তুলিব লাগে। এনে আহাৰে ৰোগীৰ কেৱল শৰীৰ ফুলাই নকমাই লগতে ৰক্তচাপ নিয়ন্ত্ৰণত সহায় কৰে। ৰোগীৰ আহাৰত কনীৰ বগা অংশ, মাছ, গাখীৰ আৰু গাখীৰৰ পৰা উৎপাদিত সামগ্ৰী যোগ দিব লাগে।

কেতিয়া তাৎক্ষণিক ভাৱে চিকিৎসকৰ পৰামৰ্শ লব লাগে:-

যদি শিশুটিৰ জ্বৰ, সঘনাই বমি, টিলা পায়খানা, ভাগৰুৱা অনুভৱ, কাহ, **chicken pox** আদি দেখা দিয়ে তেনেস্থলত ততাতৈয়াকৈ চিকিৎসকৰ পৰামৰ্শ লব লাগে। কিন্তু কেতিয়াবা এনে ৰোগী শিশুৰ ক্ষেত্ৰত **infection** হোৱা স্বত্তেও জ্বৰ নুঠিব পাৰে।

আক্ৰান্ত শিশুৰ নিয়মিয়া টিকাকৰণ জৰুৰীনে:-

নেফ্ৰ'টিক চিনড্ৰমত আক্ৰান্ত শিশুৰ **live vaccines**, **oral pulse polio**, **MR vaccine** দিয়া নহয়। কিছু কিছু **vaccines** চিকিৎসকৰ পৰামৰ্শ অনুসাৰে দিব পৰা যায়।